

liten rest nedtill. Övre stapeln i 31 **s** är stympad, mellanstapeln svag. Av r. 32 finns endast hst. Därefter har förmodligen en slinga korsat runbandet. Av 33 **e** finns mellersta delen, med tydlig prick. 35 **n** är skadat och endast svagt skönjbart. Därefter ett snett ställt sk. Av r. 36 finns endast ett obetydligt stycke, av 37 **f** bst och hst:s nedre del. Följande runa (38) är spårlöst borta. Större delen av 39 **i** är bevarad, liksom hst och v. bst i 40 **a**. 41—42 **bo** äro skadade, men tillräckliga spår återstå dock för att båda runorna kunna anses säkra. Av 43 **r** finns endast nedre delen i behåll, av 44 **o** bst delvis och hst:s nedersta del. Fr. o. m. 45 **p** blir inskriften åter tydlig. 51—54 **fors** äro djupt huggna och fullt säkra. 51 **f** har den för Visäte typiska formen, med nedre bst slutande fritt utan att vara huggen upp till ramlinjen. 55 **i** är tydligt på mitten; staven har sannolikt ej varit huggen ut till ramlinjerna. 56 **h** har en grund grop på mitten. **n**-bst är tydligare och säkrare än **a**-bst, men runan bör säkerligen läsas **h** (kanske felhugget för **a**). 57 **l** är fullt klart. Den följande delen av inskriften är fullt tydlig t. o. m 75 **a**. Bst i 70 **p** är dock svag. Av r. 76 finns en hst, svagt men tämligen säkert, i kanten av sprängningsskadan; runan har förmodligen varit **r** (icke **a**). Därefter är ett stycke av runslingan förstört genom sprängningen. De sista runorna 77—83 **sti** + **risi** äro väl bevarade.

Fastän några runor äro skadade eller helt förstörda, är inskriftens innehåll fullt klart. Suppleringen av det skadade kan överallt ske med stor säkerhet. Ristaren har tydligen tecknat sitt namn **uisti** här som på U 74 och U 669. Det är säkerligen icke något ristningsfel, utan ett uttryck för att mellanstavelsens vokal i namnet *Viseti* var mycket trycksvag och kunde helt försvinna i uttalet. Den fornsvenska formen av namnet är också *Viste*. Jfr E. Wessén, *Svensk språkhistoria* 1 (2. uppl. 1945), § 70. Däremot förekomma i inskriften tre uppenbara ristningsfel: 56 **h** måste vara fel för **a**. Ristaren har först huggit **n** — en vanlig förväxling av **n** och **a** —, och då han velat rätta felet, har resultatet blivit ett **h**, varmed han lät sig nöja. En runa är uteglömd efter 73 **o** och efter 82 **s**.

Inskriften är formulerad i Visätes kända stil, med presens av predikats verbet *lata ræisa* och med bestämningarna framför huvudordet: *þennsa stein, broður sinn Forseal*.

Om namnet *Asgæirr* se U 350, om *Gærðarr* Sö 197 och U 72, om *Guðbiörn* Sö 177. 51—57 **forsihl** (eller rättare **forsial**) är f. ö. alldeles okänt som personnamn. Det är emellertid icke något som helst tvivel om hur det bör tolkas. Det bör sammanställas med adjektivet isl. *forsíall* 'försiktig, betänksam', nno. dial. *forsjål* 'försiktig, varsam', egentl. 'som ser sig väl för', en adjektivbildning till substantivet isl. *forsiá*, f. 'försiktighet', fsv. *forsca* (*forsia*), f. 'omtänksamhet, klokhets, förutseende' eller direkt till verbet isl. *siá fyrir* 'se i förväg, tänka sig för'. Detta adjektiv har först blivit brukat som tillnamn 'den försiktige, den förtänksamme', och efterhand har detta kommit att användas ensamt, som egentligt personnamn. Huruvida den runsv. formen har varit *Forseal* eller *Forsial*, kan givetvis ej avgöras av skrivformen.

Inskriftens formulering är i visst avseende egendomlig. Åsger och Gärðar ha låtit resa stenen efter sin broder Forseal. Han var Guðbjörns arvinge, d. v. s. son till Guðbjörn. Man skulle ha väntat, att meddelandet haft formen: De voro Guðbjörns arvingar. Jfr U 676 och i viss mån även U 236—237.

Ristningens ornamentik är i hög grad karakteristisk för Visäte. Det är utan all fråga ett av hans mest originella och vällyckade arbeten. Visäte har som bekant varit verksam på ett ganska begränsat område, sydöstra Uppland. Runstenen vid Säva är den västligaste av alla hans kända ristningar.

863. Tibble, Balingsta sn.

Litteratur: D 1:136. UFT h. 3 (1873), s. 17; R. Dybeck, *Runa* (fol.) 1874, s. 13; O. v. Friesen, *Runstenar i Uppland undersökta 1899—1901* (ATA).

Avbildning: Dybeck (D 1:136).

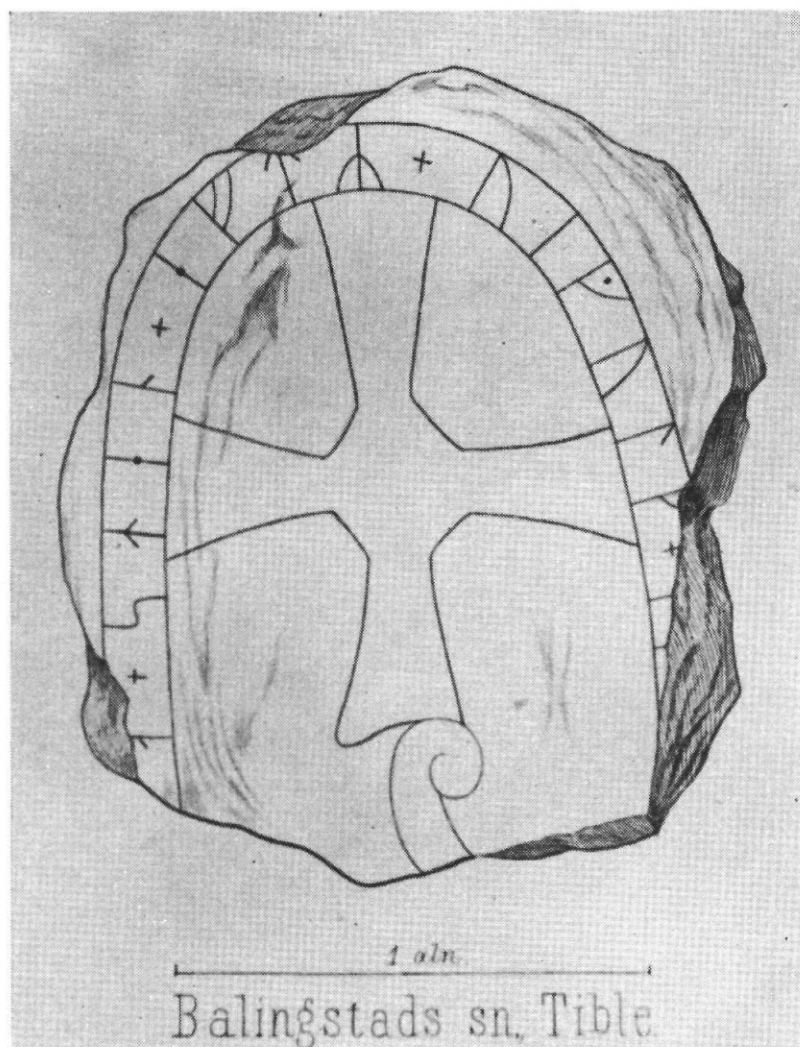


Fig. 352. U 863. Tibble, Balingsta sn. Efter D 1:136.

Ett runstensfragment vid Tibble upptages av Dybeck i *Sveriges runurkunder* (1862) som nyfunnet. »Denna del af en runsten ligger i en skogsbacke och helt nära sockenvägen mellan Ölstad och Balingstads kyrka. Man lär för några år sedan vetat hvar det tillhörande stycket funnits... Några stenkretsar äro i närheten.» I *UFT* h. 3 (1873) meddelas, att »denne nyfunne sten har dock sedermera aldrig af någon i orten varit sedd och ej återfunnits, ehuru greffe von Essen utlofvat belöning åt den, som kan tillrättaskaffa densamma.» Dybeck, som visste var stenen fanns, har vid sin senare antikvariska resa i trakten (1874) utan svårighet återfunnit den, »liggande på sitt gamla rum. Om vår skarpsynte och pålitlige hr Klingspor... nästa sommar förnyar sina spaningar efter stenen, så kan han i mig påräkna en tjenstvillig följeslagare.» Det är möjligt, att stenen ännu finns i behåll, ehuru dess plats är fördold och den är okänd för ortens befolkning. Den söktes förgäves av v. Friesen år 1900 och sedan av oss 1941 och 1946.

Dybecks teckning är sålunda vår enda källa för kännedomen om denna ristning. Den visar övre delen av en runsten, med en längs kanten gående runslinga och ett enkelt kors. Höjd omkr. 1,05 m., bredd omkr. 0,80 m.

Inskrift:

... a + ⁵sten + ¹⁰eftr + ¹⁵uigulf + - - - .

... *stein æftir Vigulf* ...

»... stenen efter Vigulv ...»

Om namnet *Vigulfr* se U 676.